

Den britiske soldaterkirkegård ved Soltau i Tyskland

Havearkitekt Alice Nissen

Når man kører ad landevejen fra Hamburg imod syd imod Hannover, møder der den rejsende et betagende syn af en stor græsflade med et væld af hvide kors, som i snørlige linjer strækker sig op imod et bakkedrag. Det er den britiske soldaterkirkegård, som ligger 10 km fra byen Soltau, i hvilken by iøvrigt en af de tyske afdelinger af The Imperial War Graves Commission har sit hovedkvarter.

Kirkegården, der rummer c. 2500 grave, ligger tæt ind ved landevejen, og den er foreløbig forsynet med de af den britiske krigsgravskommission forordnede hvide metalkors, der naturligvis sidenhen vil blive ombyttet med de for soldatergravene fastsatte *Head Stones*, som tidligere har været omtalt og beskrevet i V. K. (se XV s. 106—10). Imellem de ordinære kors ses også adskillige zionsstjerner for de faldne medlemmer af de mosaiske trosamfund. Korsene er efter den gængse tradition opsat i meterbrede blomsterrabatter, hvori der er plantet roser og stauder, og spredt over arealet er der nedrammet træpæle, hvorved der er plantet forskellige slyngplanter. Oppe på bakken er der planeret en plads, som er belagt med grus, og det må forudses, at man her vil rejse det obligatoriske Cross of Sacrifice, og rimeligvis vil også The Stone of Remembrance finde sin plads på området; men endnu er dette ikke sket. Arbejdet med kirkegården er under krigsgravskommissionens ledelse udført af tyske arbejdere. Skønt man på en rejse i Tyskland møder ruiner og grave praktisk taget overalt, og man på en vis måde kan blive immun overfor de stærke indtryk, er der dog steder, hvor man må standse op og

Fig. 257-58.
Britisk soldaterkirkegård, Soltau, Tyskland.
Foto: A. N. 1949.

hengive sig til meditation over eller studie af krigens dystre minder; soldaterkirkegården ved Soltau er een af disse, — en anden er den britiske afdeling af Ohlsdorf kirkegård i Hamburg, hvilken jeg skal komme tilbage til i en senere artikel.

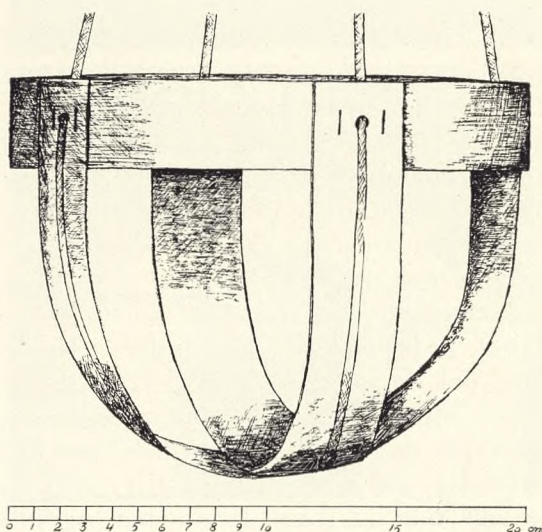

Fig. 259.
Kurve til nedsettelse af askeurner. Forf. del.
Se teksten næste side.